

NEDERLANDS / LANDS TAAL

V.U.: Johan Boodts, Kuiperstraat 66 te 9100 Sint-Niklaas - e-postadres: nederlandslandstaal@vwb.vlaanderen

'De tael is gansch het Volk'

Prudens van Duyse (1804 – 1859)

VRT TAALBELEID

Erkenningsnummer P 209916

JAARGANG 33
DUBBELNUMMER 3-4
MAART-APRIL 2023

Maandelijks uitgave
Verschijnt niet in juli

De volledige ploeg
Karel Adams
Herman Keersmaekers
Ivo Van Hoovels
Johan Boodts
Mieke Govaert
Marijke Van Hoecke
Wim De Wit

Nieuwe Acties

Colruyt en de dode hoek
Sint-Bernardus
Samen overleven
Vilvoorde in Bruzz
Zeeman terugsturen
Handel in Veurne
Het is frisjes in Gent
De Jurk en het Scheepswrak
Bakstenen met tomatensoep
VAB fiets
Aan De IJzer

Enkele weken geleden is er ophef ontstaan over de plannen van de VRT-taalraadvrouw om de tussentaal meer toe te laten op de openbare omroep.

In het verleden was het beheersen van het correct Nederlands, een noodzakelijke voorwaarde om als journalist of omroeper voor de openbare omroep te werken. Meer en meer gaan stemmen op, om ook te tussentaal toe te laten op de openbare omroep. Een presentatrice van Studio Brussel stelt dat taalpurisme de binding met het publiek hindert. Of hoe een verkeerd argument een goed kwaliteitsvol taalbeleid tracht te af te breken.

Samen met de beheersovereenkomst van de VRT werd ook een taalcharter afgesloten. In deze overeenkomst werd duidelijk bepaald dat enkel correct Nederlands dient gehanteerd te worden. De VRT heeft een taaladviseur, Geertje Slangen, die het taalbeleid van de VRT, dagdagelijks opvolgt. Deze taaladviseur werkt nu aan een aanpassing van de taalovereenkomst om het Nederlands "meer af te stemmen op de maatschappelijke realiteit", wellicht met goedkeuring voor het gebruik van een tussentaal. In een interview met een krant stelde de taaladviseur dat er meer ruimte moet komen voor "informele omgangstaal, regionale variaties en buitenlandse accenten".

De reacties waren talrijk. Vanuit de academisch wereld van taal- en letterkunde werd afwijzend gereageerd. Ook vanuit het onderwijs kwamen tal van afkeurende reacties. In bijna alle reacties was correct taalgebruik het argument om het bestaande taalbeleid niet te wijzigen.

Uiteraard kon ook de politiek niet zwijgzaam toekijken. Meerdere politieke partijen konden een wijziging van het taalbeleid niet smaken. Tegenstanders van zo'n wijziging waren: Vooruit, Groen, Vlaams Belang en N-VA. Enkel Open-VLD was voorstander van een wijziging, dus met gebruik van tussentaal, en ook met meer Engelstalige woorden en slogans. De CD&V nam een typische tussenhouding aan: zowel voor het behoud van het bestaande taalbeleid als voorstander van een wijziging!

In het debat over het VRT-taalbeleid wordt dikwijls voorbijgegaan aan de waarde van de taal. Taal is méér dan een communicatiemiddel. “*Taal is gansch het volk*” (Prudence Van Duyse) is voor velen een minder bekende uitspraak, maar wel een die heel actueel is in dit debat. Het Nederlands staat in deze tijd zwaar onder druk o.a. door de verengelsing. Daarom is het blijvend streven naar correct taalgebruik meer dan ooit noodzakelijk.

Ook de openbare omroep heeft hier een belangrijke maatschappelijke opdracht. Zo zal deze wijziging van hun taalbeleid (de tussentaal verder toelaten) een niveauperlagening van de standaardtaal in de hand werken. Het hanteren van een standaardtaal, het Algemeen Nederlands, is het gemeenschappelijke bindmiddel tussen de mensen in dit land. Tegenstanders beschouwen het gebruik van de standaardtaal als een vorm van taalpurisme en een uiting van dogmatisme.

Een wijziging van de taal-overeenkomst zal er wellicht niet komen, gezien de tegenstand van vele politici. Wel blijft het opmerkelijk dat zowel de VRT-taaladviseur en ook een presentatrice (en ook nog andere collega's) voorstander zijn van het gebruik van meer tussentaal. We blijven dit debat waakzaam opvolgen!

Johan BOODTS
21/3/2023

ACTIEPUNTEN

Colruyt

De gekende, van oorsprong Vlaamse winkelketen waar Philippe Geubels de rekken gevuld heeft, en waar ook Jef Elbers een tijd gewerkt heeft (vooraleer hij Franstalige rekken bij Lidl omverduwde), die Colruyt dus, heeft in zijn groep (Group) ook Bio-Planet. Daar zagen we op 28 maart een vrachtwagen goederen leveren. Op de rechterzijde van de vrachtwagen staat een groot bord met “*ANGLE MORT – Restez à droite derrière moi*”. Nu weten we wel dat dit opschrift er op vraag van Frankrijk is gekomen, het is daar een wettelijke verplichting voor de veiligheid van (schoolgaande) fietsers. Maar dat mag niet betekenen dat vrachtwagens die in Vlaanderen rondrijden geen Nederlandstalig verwittigingsbord mogen dragen. Voor de veiligheid van onze (schoolgaande) fietsers en omdat Vlaanderen ééntalig Nederlands is!

Schrijven: Colruyt Edingsesteenweg 196 1500 Halle
Stralen: info@colruyt.be

Sint Bernardus

We zullen het nooit met zekerheid weten of het waar is dat het bij bierliefhebbers wereldbekende Trappistenbier van de Sint-Sixtusabdij Westvleteren tegelijk ook in de brouwerij van St.-Bernardus te Watou wordt gebrouwen (er zou toch een smaakverschil zijn...)

St.-Bernardus verkoopt zijn bier in een draagkarton met de melding "Enjoy your heavenly nectar" en "Brewing heavenly nectar since 1946". Dat laatste ligt wat op onze maag. Watou (met de klemtoon op de eerste lettergreep) ligt nog steeds in hartje Vlaanderen en er is geen enkele reden om dit klasse product zijn Vlaamse afkomst te ontkennen. Integendeel.

Schrijven: St.Bernardus Trappistenweg 23 8978 Watou
Stralen: info@sintbernardus.be

Survive Together

Toevallig kregen we een blaadje in handen met in grote letters "Survive Together" en "Duo Survivalrun". Op zondag 26 maart wordt er een sportdag ingericht ten voordele van "To Walk Again". Deze vzw met Engelse naam wil mensen met een fysieke beperking opnieuw maximaal laten genieten van hun eigen kunnen. Maar dat is niet alles want het blaadje heeft het nog over een "Special round" en een "Friends round" en dat alles tegen "Early bird" of "Event price" prijzen. Sport Vlaanderen ondersteunt dit gedoe.

Stralen: survivetogether2023@gmail.com

Vilvoorde

“Om der wille van de smeer likt de kat de kandeleer”, zo luidt het spreekwoord. Die bedenking maakten wij ons ook toen we in het door Vlaanderen gesubsidiëerde blad “Bruzz” een advertentie zagen voor een nieuwbouw in Vilvoorde. Nu zijn die bouwpromotoren en projectontwikkelaars in regel enkel geïnteresseerd in geld en niet in taal of cultuur, maar van een blad als “Bruzz” hadden we toch niet verwacht dat ze zomaar tweetalige advertenties zouden opnemen. Reclame voor de verfransing van Vilvoorde, om een kat een kat te noemen.

Schrijven: Kristof Pitteurs Flageyplein 18 1050 Elsene
Stralen: kristof.pitteurs@bruzz.be

Zeeman

Bij Zeeman in Veurne stond/staat een bord met in het Engels “Return” en daaronder gaat het verder in het Frans “Déposez vos textiles usagés chez Zeeman”. Te grof om over ons heen te laten gaan.

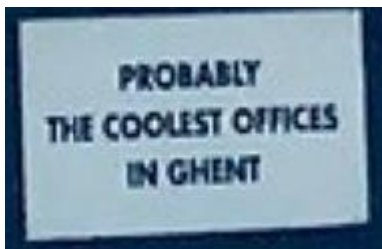
Schrijven: ZEEMAN textielSupers N.V.
Bredabaan 498 2170 Merksem
Stralen: service@zeeman.com

Veurne

Het Vlaamse Veurne wordt een zorgenkind, zo bericht ons Karel Appelmans (van Euvo). Vastgoedkantoren zoeken er klanten voor handelszaken met tweetalige berichten " **Te huur - à louer**". Het Suikerpark in Veurne, een nieuwe wijk in volle opbouw, wordt op de kaart gezet door een Waregems bouwbedrijf met meer FR dan NL-aanbiedingen.

Het is frisjes in Gent

Rechts op de foto staat een verbodsteken... maar helaas geldt dit niet voor de talrijke Engelstalige benamingen op het paneel. Dit lijkt ons een zone die niet voor ons bedoeld is. Zijn we hier dan in Londen of New-York? Neen dit bedrijvent centrum bevindt zich in onze eigen Artevelde stad.

Op het internet vinden we bij "WATT The Firms" een "hotspot" die "future-proof" is met een filmpje en alweer "Probably the coolest offices in Ghent".

Schrijven: "WATT The Firms", Nieuwe Wandeling 62 te 9000 Gent
Stralen: info@wattthefirms.be

De Jurk en het Scheepswrak

Deze driedelige documentaireserie wordt uitgezonden op maandag 3, 10 en 17 april om 22.20 uur op NPO 2. Wij keken naar de eerste aflevering... Daarin toonden de programmamakers een vergadering waarin Nederlandse duikers en/of andere vinders van belangrijk historisch materiaal van mening verschilden met de overheid en/of het Texelse museum Kaap Skil.

Ik schrok van de taal waarin ze dat deden... u leest het goed: E N G E L S. Wij kennen het Engels van Nederlanders, je herkent het onmiddellijk en elke persoon die aan het woord kwam had datzelfde accent. Was er een Brit bij geweest dan was het Engels enigszins gerechtvaardigd. Dit was echter niet het geval, er waren enkel Nederlandstaligen. Foei Nederland, op u kunnen we echt niet rekenen.

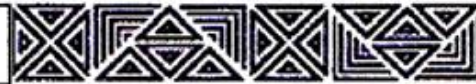
'De Jurk en het Scheepswrak' vanaf maandag 3 april op NPO 2 | TVvisie

VAB

In het magazine van VAB (januari – februari) zien we opnieuw een oproep om mee te doen aan de verkiezing van " *Bike of the year* ". In het verleden drongen we reeds meermaals bij VAB aan om het Nederlands te gebruiken. Wat is er mis met " *Fiets van het jaar* "?

Reageren jan.creten@vab.be

Aan de IJzer

We ontvingen zopas het Jaarboek van “ Aan de IJzer“. Een verslagboek over de vele activiteiten van het voorbije jaar 2022. Waarom er zoveel Engelstalige titels gebruikt worden is ons toch niet duidelijk. Een greep uit de vele Engelstalige slogans in dit Jaarboek: “*Floating Dreams*”, “*Tools for schools*”, “*Bikes not bombs*”, “*Say no to violence*”, “*Landscapes*”,...

Is Nederlands voor “ Aan de IJzer“ niet zo belangrijk?
Reageren peter.mouton@aandeijszer.be (Geachte directeur...

We mogen ook al eens 😊

Bakstenen vol tomatensoep

We mogen ook al eens lachen, het Franse woord " briques" (briepak) wordt door dit Franse bedrijf vertaald als “bakstenen”. Zo staat er dan " *Voorbereiding raad: schud de bakstenen voor de opening*". Tegelijk is het ook een fles?

VOORBEREIDING RAAD : schud de bakstenen voor de opening, Giet de soep in de pan, warm op een laag vuur (niet koken). Roer af en toe.

BEHOUDE RADEN:
Ongeopend : opslag bij kamertemperatuur. Eenmaal geopend : gekoelde opslag en het verbruik binnen 48 uur.
Ten minste houdbaar tot : zie op de top van de fles.

Klantenservice: le Gall – Chemin de Kergall F-29556 Quimper Cedex 9

KU Leuven

In het Engels heeft “to plan” als voltooid deelwoord “planned” en beginnen de namen van maanden met een hoofdletter.

De kemel hiernaast ontsierde vorige zomer de Campus Sociale Wetenschappen (Parkstraat). De blauwe madonna op het “verouderde” logo van onze alma mater zal nog eens moeten terugkeren om de geesten te verlichten.

Of beter nog: hier spreekt men Nederlands!

Als het goed is zeggen we het ook!

Quick - Kraainem

We ontvingen in Quick Kraainem een ticket met volgnummer, met o.a. de taal van de klant 'Nederlands'. De taal van de klant wordt geregistreerd omdat je vooraf aan de info-balies (schermen) je keuze dient in te vullen. Als het goed is zeggen we het ook...

Goed gebekt!

"Fervent" en "Stielman in Staal" – dat klinkt goed.

Meer Nederlands-Landstaal in ons volgend nummer!